

Handläggare
Marie Lindström
Kansli- och utvecklingsavdelningen

Diarienummer
13SCN/0095

Socialnämnden

Revidering av de länsgemensamma riktlinjerna för handläggning av ärenden vid socialtjänsten kring ensamkommande barn

Förslag till beslut

De reviderade länsgemensamma riktlinjerna för handläggning av ärenden om ensamkommande barn antas.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Lagstiftningen om mottagande av asylsökande har förändrats. Detta medför att de länsgemensamma riktlinjerna för handläggning av ärenden om ensamkommande barn behöver revideras. Revideringarna innebär även förtydliganden av förhållandena mellan kommunerna, främst vem som gör vad kring den särskilt förordnade vårdnadshavaren, ansvarsfördelningen vid familjeåterförening och om vem som ska informera om att ett barn har placerats i en kommun.

Bakgrund

Riktlinjerna togs fram 2012 i samband med det länsövergripande arbetet med kvalitetsförbättringar av mottagandet av ensamkommande barn. Syftet var att tydliggöra socialtjänstens ansvar i förhållande till andra aktörer och att ge vägledning för handläggning av ärenden. Riktlinjerna underlättar likvärdig behandling då barnen är mycket rörliga mellan länets kommuner.

Behov av revidering av riktlinjerna har uppkommit på grund av omvärldsförändringar och önskemål om tydlighet i förhållandet mellan kommunerna i vissa frågor. Genom en lagändring¹ har Migrationsverket fått utvidgade möjligheter att anvisa asylsökande ensamkommande barn till kommuner som inte har överenskommelser med verket om mottagande och till kommuner, som visserligen har en överenskommelse men som för tillfället inte har några lediga platser. Några särskilda skäl behöver inte åberopas av Migrationsverket. Socialstyrelsen har publicerat en vägledning inom området².

¹ Ändring i Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).

² Socialstyrelsens vägledning (2013) för socialtjänstens arbete med ensamkommande barn och unga.

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) rekommenderar kommunerna i länet att anta de reviderade riktlinjerna.

Ärendebeskrivning

Följande revideringar har införts i riktlinjerna:

När ensamkommande asylsökande barn avviker från sitt boende:

Rekommendationen är att boendet informerar ansvarig socialtjänst om vad som hänt. Socialtjänsten tar ansvar för att en anmälan sker till polisen angående försvunnen person. Tidigare ansvarade boendet för polisanmälan.

Åldersbedömning:

Tillägg: Socialstyrelsen fattade i juni 2012 beslut om nya rekommendationer om medicinsk åldersbedömning för barn i övre tonåren. Rekommendationerna har utarbetats tillsammans med Migrationsverket och innebär att Migrationsverkets bedömning kan kompletteras med medicinska undersökningar.

Mottagande:

Tillägg: Mottagande/placerande kommun ansvarar för att underrätta socialtjänsten och skolan om placering sker i annan kommun än i den egna. Sedan 2014-01-01 kan Migrationsverket anvisa ensamkommande barn till kommuner som saknar överenskommelse om mottagande.

Rätt till skola, förskola och skolbarnomsorg:

Förtydligande: Barn som söker asyl har inte skolplikt, men de har rätt till skola enligt Skollagen 7 kap 2 § och 29 kap 2-4 §§. Det är vistelsekommunen som ansvarar för att ge skolgång. Rätten till förskola, grundskola och gymnasium gäller på samma villkor som för andra barn och ungdomar i kommunen. Nyanlända grundskoleelever bör, enligt Skolförordningen 4 kapitlet, ha placerats i skola senast inom en månad efter ankomsten till Sverige.

Tillägg: Rätten till skola gäller även om asylansökan avslagits, så länge barnet är kvar i landet.

Särskild förordnad vårdnadshavare:

Tillägg: Den placerande kommunens socialtjänst ska efter beviljat uppehållstillstånd underrätta vistelsekommunens överförmyndare och ansvarig socialtjänst om att barnet vistas i kommunen och att en eller två särskild förordnade vårdnadshavare utses.

Tillägg: Kommunen har ansvar för att rekrytera och arvodera särskild förordnad vårdnadshavare. Ansvaret för rekrytering och arvodering har organiserats på olika sätt i kommunerna.

Förtydligande: Socialnämnden i vistelsekommunen/stadsdelen har ansvaret för att väcka talan hos tingsrätten om överflyttning av vårdnaden till en eller två särskild förordnade vårdnadshavare.

Tillägg: Ansvaret för att utreda behovet av särskild förordnad vårdnadshavare har den placerande kommunens socialtjänst.

Tillägg: Det är viktigt att ersättningen till särskild förordnad vårdnadshavare är skälig.

Återförening:

Förtydligande: Om föräldrarna beviljas uppehållstillstånd i Sverige, med anledning av familjeanknytning följer det fortsatta ansvaret för barnet föräldrarna och ansvaret flyttas över på den kommun där föräldrarna blir folkbokförda. Om ingen speciell omständighet föreligger ska vårdsnaden återgå till de biologiska föräldrarna.

Tillägg: Innan en folkbokföring har skett har den kommun som ansvarat för barnet/den unge också ansvaret för de återförenade anhöriga fram till dess att familjens bosättning ordnats.

Bedömning

De revideringar som KSL rekommenderar att kommunerna antar innebär förtydliganden av riktlinjerna och en anpassning till lagstiftningen. Detta underlättar vid kommunernas handläggning och bidrar till större likvärdighet i behandlingen av barnen. Värmdö kommun bör därför anta den rekommenderade revideringen av riktlinjerna för handläggning av ärenden vid socialtjänsten kring ensamkommande barn.

Ekonomiska konsekvenser

Antagande av revideringen av riktlinjerna har inga ekonomiska konsekvenser för Värmdö kommun.

Konsekvenser för miljön

Antagande av revideringen av riktlinjerna har inga konsekvenser för miljön i Värmdö kommun.

Konsekvenser för medborgarna

Ett antagande av de rekommenderade riktlinjerna underlättar socialtjänstens handläggning av ärenden rörande ensamkommande barn och ungdomar. En ökad likvärdig behandling kommunerna emellan gynnar de ensamkommande barnen.

Konsekvenser för barn

Tydliga riktlinjer för socialtjänstens handläggning av ärenden rörande ensamkommande barn och ungdomar gynnar dessa då misstag i handläggningen kan undvikas. Riktlinjerna underlättar även likvärdig behandling då barnen är mycket rörliga mellan länets kommuner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och utvecklingsenheten.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Rekommendation om revidering från KSL	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

KS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ylva Sjögren'.

Ylva Sjögren
Socialchef